

TRIADE 2.0

Интеллектуален резултат 1

Помагало за обучители – Част II.
Педагогическа рамка
на обучението

Co-funded by the Erasmus+
Programme of the European Union

Contributors

María Sorzano Castellón. Instituto Valenciano de Atención Social-Sanitaria (IVASS) (Spain)
José Manuel Gil Guzmán. Instituto Valenciano de Atención Social-Sanitaria (IVASS) (Spain)
Johan Warnez. Groep Ubuntu x 8K (Belgium)
Joke Vandaele. Groep Ubuntu x 8K (Belgium)
Maria Goranova. National Association of Professionals working with Disabled People (NARHU) (Bulgaria)
Petya Grudeva. National Association of Professionals working with Disabled People (NARHU) (Bulgaria)
Ilse Goethals. Hogeschool Gent (HOGENT) (Belgium)
Eveline Breye. Sint Vincentius (Belgium)
Delphine Simoens. Familiehulp (Belgium)
Sigrid Smets. Familiehulp (Belgium)
Tina Kržišnik. RIC Novo Mesto (Slovenia)
Agnieszka Natalia Mravinec. RIC Novo Mesto (Slovenia)
Antonio Martínez Millana. Universitat Politècnica de València (UPV) (Spain)
Manuel Traver Salcedo. Universitat Politècnica de València (UPV) (Spain)
Angela Giacomini. European Network of Social Authorities (ENSA)
Gaya Ghezzi. European Network of Social Authorities (ENSA)

TRIADÉ 2.0 Erasmus+ project. 2018-1-ES01-KA204-050348

1st edition: August 2021

Website: <https://www.ivass.gva.es/Triade2.html>

This license lets others remix, adapt, and build upon your work non-commercially, and although their new works must also acknowledge you and be non-commercial, they don't have to license their derivative works on the same terms.

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Съдържание

1. Въведение	3
1.1. Обща информация относно проект TRIADE 2.0.....	4
1.2. Основна информация относно обучителния курс за педагози	6
2. “Моята нова приобщава работа” обучителен курс	12
3. Как да се планира обучителният курс.....	24
4. Как да се приложи обучението	34
5. Как да се оценява обучителния курс: критерии и способности за оценка	39
5.1. Въпросник за предварителна оценка	39
5.2. Цялостна удовлетвореност и качество на обучителните ресурси	40
5.3. Представяне на обучителите.....	40
5.4. Съдържание на раздела.....	40
5.5. Проследяване.....	41
6. Речник	42
7. Препратки и библиография.....	45

Проектът (2018-1-ES01-KA204-050348) е финансиран с подкрепата на Европейската комисия (Програма Еразъм +) Този продукт изразява виждането само на авторите и Комисията не носи отговорност за съдържанието се в документа информация.

1. Въведение

Обучителните педагогически ресурси представляват втората част от Учебното помагало за обучители и имат за цел прилагането на обучителното съдържание (обучителна програма наречена “Моята нова приобщаваща работа”) представено в Учебно помагало за обучители част I.

Двете части на учебното помагало (част I. и част II.) са предназначени за обучители, които ще прилагат обучителния курс споменат по-горе. Целевата група на това обучение е хетерогенна и включва педагози/специалисти, които работят със стари хора с интелектуални увреждания – СХИУ.

Защо е необходимо обучение на специалисти?

Специалистите, работещи в подкрепа на стари хора в сферата на услугите за възрастни и тези за хора с увреждания, са изправени пред различни предизвикателства. Техните компетенции - умения и нагласи – не отговарят вече на очакванията на ‘застаряващия’ човек, на социалните предизвикателства, на организационните, регионалните, национални и европейски политики. Обучението такова, каквото е представено в част I. на учебното помагало, е необходима стъпка за преодоляване на тези дефицити. Целта на тази обучителна програма е да развие компетенциите на педагозите, по отношение на самостоятелно планиране, проектиране и прилагане на подкрепа за стареещи хора с интелектуални увреждания (СХИУ), с цел повишаване на качеството им на живот и социално включване.

Въпреки това, не е достатъчно да се работи само със специалистите за постигане на приравняване към новите очаквания, а също така организациите, правителството и социалната среда трябва да променят своите (Човешки ресурси, качество, ...) политики и възприятия, по отношение на стареенето и възрастните хора.

Какво предлага част II на учебното помагало?

Педагогическите ресурси включват основна информация, която:

- дава възможност за задълбочаване в проекта и неговите резултати (вижте глава 1),
- дава възможност за вникване в структурата на Учебно помагало част I и представя основните и базисни стандарти, които помагат да се постигнат необходимите андрагогични умения на обучителите, с цел успешно прилагане на курса на обучение (глави 2-6).

Нещо повече, то също така представя рамката на учебното съдържание, в съответствие със стандартите на Европейската квалификационна рамка (ЕКР) и Европейска система за кредити в професионалното образование и обучение/ (ECVET).

В края на тази част на помагалото се съдържат приложения, даващи по-детайлна информация или предоставящи примери по специфични теми, както и примери за планиране, прилагане и етапи на оценяване на обучението.

Имайки предвид специфичните функции, роля, опит, знание и потребности на целевата група, която участва в обучението (педагози, които работят със стари хора с интелектуални увреждания), както и на крайните потребители (СХИУ), насоките дадени в помагалото помагат за всеки отделен етап от този процес (планиране на обучителен курс, изпълнението и оценяването му).

Това помагало може да бъде използвано като учебник (тъй като води стъпка по стъпка) за това как да бъде използвана неговата част I. Може да служи и като учебник за успешното прилагане на обучението, не само в рамките на проекта, но дори след приключването му, за всички обучители (от външни организации – доставчици на обучения за възрастни), които биха искали да провеждат подобни обучения за споменатата по-горе целева група.

При това, нашите педагогически ресурси могат да служат единствено за обща база, като е необходимо съдържанието на помагалото да бъде напасвано спрямо отделния специфичен контекст.

1.1. Обща информация относно проект TRIADE 2.0

Десет организации взеха участие в първия проект TRIADE (2015г.-2018г.), финансиран също по програма Еразъм. Този проект проведе оценяване на добрите практики, отнасящи се до специфичните видове подкрепа, от които възрастните с интелектуални увреждания се нуждаят, за да се подобри тяхното качество на живот и/или социалната им активност. В допълнение, също така бяха обобщени най-важните фактори за успех и бе направен преглед на потребностите от професионално обучение. Докладът по проект TRIADE съдържа най-добрите практики представени от партньорите, а направените заключения могат да бъдат намерени на уебсайта на проекта <https://www.ivass.gva.es/Triade2>.

TRIADE 2.0 използва тези фактори, необходими за успеха и идентифицираните потребности от професионално обучение, като отправни точки за справяне с проблема "Социална активност на стари хора с интелектуални увреждания".

За постигането на тази цел, TRIADE 2.0 разработи набор от педагогически материали и проведе многобройни обучителни дейности, които са подробно описани в плана на проекта (налични на уебсайта на проекта <https://www.ivass.gva.es/Triade2>).

В рамките на проекта бяха развити и редица партньорства:

Интелектуален резултат 1: Обучителен инструментариум за преподаватели : Моята нова приобщаваща работа (изображение 1): включващ Помагало за обучители (съдържание на модулите) с педагогически ресурси, Помагало за педагози, презентации за директно използване в учебния кабинет, и MOOC онлайн курсове.

Интелектуален резултат 2: “Моето ново стареещо Аз” интерактивна обучителна платформа, включваща Методология за валидиране на платформа и Меню с насоки за педагози.

Изображение 1: ПЕДАГОГИЧЕСКА РАМКА НА ОБУЧЕНИЕТО (Част II. от Помагалото за обучители) в рамките на Интелектуален резултат1 (ИР1 – Обучителен инструментариум за преподаватели)

Що се отнася до обучителните дейности, проектът TRIADE 2.0 проведе два типа дейности:

- 20-часов обучителен курс: четири държави участнички (Белгия, Испания, Словения и България) проведоха обучение на 40 педагози, с цел

повишаване компетенциите, относно работата със стари хора с интелектуални увреждания. Обучението имаше за цел също така да обясни ползването на интерактивната обучителна платформа.

- Дейност, свързана с използването на интерактивната обучителна платформа: същите педагози взели участие в 20-часовия обучителен курс използваха интерактивната обучителна платформа за повишаване на компетенциите на 150 стари хора с интелектуални увреждания.

Всички резултати от проекта са налични на уебсайта му: <https://www.ivass.gva.es/Triade2>.

1.2. Основна информация относно обучителния курс за педагози

Продължителност на обучението

Проект TRIADE 2.0 разработи и финализира съдържание (в рамките на Помагало за обучители – ЧАСТ I) за прилагането на 25-часов обучителен курс с 10 педагози, осъществяван както в традиционна учебна зала, така и като комбинирано обучение, при което процесът се провежда присъствено и онлайн (TRIADE също така създаде платформа за електронно обучение за съхранение на съдържанието).

Освен това, продължителността за прилагане на обучителния курс може да варира и трябва да бъде напасвана спрямо специфичния контекст и реалност (спрямо броя участници в групата, техните характеристики и потребности). Най-важни са постигнатите единици резултати от учене (виж таблица 3). Тъй като процедурата за оценяване (виж глава 6) на обучителния курс е комплексна, най-вече що се отнася до оценяване на уменията и компетенциите, то са включени и допълнителни часове за индивидуална и екипна работа.

Помагало част I – отправни точки, съдържание и структура

Помагало част I съдържа 4 основни раздела:

- Процесът на стареене на човек с интелектуално увреждане
- Въздействието на стареенето върху качеството на живот
- Методология за работа със стари хора с интелектуални увреждания/ СХИУ
- “Моето ново стареещо Аз” интерактивна обучителна платформа

Съдържанието на Помагало част I беше разработено на базата на променящите се обществени потребности (следователно важащи и за професионалната работа със стари хора с интелектуални увреждания) в областта на активното стареене на

възрастни с интелектуални увреждания и подобряване на качеството им на живот. Тези потребности са обяснени в част I на Помагалото. Най-важното е, че новият холистичен подход е предложен да бъде използван при работа със стари хора с интелектуални увреждания, като способ за успешно удовлетворяване на потребностите им.

Това обяснява защо по-голямата част от съдържанието и упражненията в първия (Процес на стареене) и втория модул (Въздействие на стареенето върху качеството на живот), обясняващи ейджизма/дискриминацията по възрастов признак и ейбълизма/дискриминация на принцип увреждане, повишават осведомеността по отношение на активното стареене на СХИУ. От своя страна, третият модул (Методология на работата за осигуряване на качество на живот при СХИУ) и последният модул (Моето ново стареещо Аз: интерактивна платформа) обогатяват знанията на педагозите с необходимите нови подходи (Планиране ориентирано към личността и индивидуализиран план за подкрепа) и способности за успешна работа със СХИУ.

Структурата на Помагало част I е комплексна. Всеки модул въвежда ново знание с кратко теоретично обяснение като го комбинира с примери за упражнение, които педагозите могат да правят като саморефлексия или да прилагат в група. За тези, които искат да задълбочат теоретичните си знания има допълнителни обяснения с препратки или списък на инструментариум, където могат да открият повече относно специфичните теоретични знания.

Както споменахме по-горе, обучителната програма е проектирана модулно, което осигурява гъвкавостта на вземащите участие и прилагането на самата програма. Осъществяването ѝ се извършва чрез използването на активни работни методи и при непрекъснатата активност на участниците, като се наблюдава техният напредък, целящ придобиването на знания и умения чрез учене през опит. Съдържанието на програмата (виж таблица 1) следва идентифицираните потребности за допълнително образование и обучение на педагозите, работещи със СХИУ.

РАЗДЕЛ	ТЕМИ	УЧЕБНИ ЧАСОВЕ	СТРАТЕГИЯ ЗА ПРЕПОДАВАНЕ/ УЧЕНЕ
Процесът на стареене на човек с интелектуално увреждане	<ul style="list-style-type: none"> - Дефиниция, ейджизъм - Теории и перспективи на стареенето - Детерминанти на стареенето - Дефиниция на интелектуално увреждане (ИУ) - Теория и перспективи относно интелектуално увреждане - Старееене на човек с ИУ 	5 часа	<p>4 часа теоретично учене 1 час практическо учене</p> <p><i>Използвайки различни активни методи за преподаване насърчаващи придобиването на нови знания и обменящи опит (посочени в глава 5)</i></p>

	- Промяна в потребностите от подкрепа		
Въздействието на стареенето върху качеството на живот	<ul style="list-style-type: none"> - Понятието качество на живот - Основни принципи на качеството на живот - Въздействие на стареенето върху 8те области на качеството на живот 	3,5 часа	<p>2 часа теоретично учене 3 часа практическо учене</p> <p><i>Използвайки различни активни методи за преподаване насърчаващи придобиването на нови знания и обменящи опит (посочени в глава 5)</i></p>
Методология при работа със СХИУ	<ul style="list-style-type: none"> - Планиране ориентирано към личността - Рамка на планирането за индивидуална подкрепа - Индивидуално планиране за подкрепа за СХИУ 	11,5 часа	<p>2 часа теоретично учене 9,5 часа практическо учене</p> <p><i>Използвайки различни активни методи за преподаване насърчаващи придобиването на нови знания и обменящи опит (посочени в глава 5)</i></p>
“Моето ново стареещо Аз” интерактивна обучителна платформа	<ul style="list-style-type: none"> - Въздействието на ИКТ върху качеството на живот - Включването/приобщаването на СХИУ посредством използването на ИКТ - Как да се използва обучителната платформа на TRIADE 2.0. за насърчаване повишаването на компетенциите на педагозите - Как да се използва обучителната платформа на TRIADE 2.0. за овластяване на СХИУ 	5 часа	<p>1 час теоретично учене 4 часа практическо учене</p> <p><i>Използвайки различни активни методи за преподаване насърчаващи придобиването на нови знания и обменящи опит (посочени в глава 5)</i></p>

Таблица 1: Обобщение на обучителния курс (съдържание, продължителност и стратегия за преподаване/учене)

Целева група

TRIADE консорциума, включващ хетерогенна целева група от специалисти, работещи със стари хора с интелектуални увреждания, представлява предизвикателство за осъществяване на обучение, като в същото време съответства напълно на реалността, в която обикновено повече от един специалист оказват подкрепа на потребителя. Обикновено работата със стари хора с интелектуални увреждания, във всички партньорски страни, се осъществява чрез екипна работа. Екипът обикновено включва специалисти с разнообразна образователна квалификация, професионалисти с висока квалификация като психолози, специални педагози, и такива с по-ниска квалификация като асистенти и други лица полагащи грижа. Освен това съдържанието на Помагало част I предлага едновременно теоретична и практическа информация, модели и

подходи, които са представени в балансиран и достъпен стил, който ще позволи на учащите, били те и с разнообразна образователна квалификация и професионален опит, да овладеят съдържанието.

Целевата група, участници в обучителния курс, се състои от хетерогенна група от педагози и СПЕЦИАЛИСТИ НА ПЪРВА ЛИНИЯ в работата със СХИУ. Обучението трябва да бъде прилагано в синхронизирана среда (10 педагози в учебна зала), като се има предвид, участниците да се намират по едно и също време на едно и също място, за да се обучават.

СПЕЦИАЛИСТИ НА ПЪРВА ЛИНИЯ са тези специалисти, които имат директен контакт на регулярна база със СХИУ. Техните отговорности могат да се различават по типа структура, предоставяща услуги (институционална или услуга базирана в общността) и потребностите на целевата група (Агенцията на ЕС за основните права, 2017).

Най-често заетите в областта на директната работа със СХИУ са: психолог, социален работник, (специализиран) педагог, предоставящ грижи/болногледач, външен консултант, мед. сестра, психотерапевт, ерготерапевт, координатор социални грижи, мониториращ работата, осигуряващ транспортирането на СХИУ, директори-психолози в центрове за трудотерапия, педагози и логопеди.

Помагалото и 25-часовия курс са специално проектирани за професиите на социален работник, ерготерапевт, психолог и трудотерапевт (виж таблица 2).

Заетост/професия	Описание на професията/заетостта според Европейската комисия	Описание на професията/заетостта адаптирано за областта на уврежданията. Различни източници
Социален работник	"Социалните работници са работещи в практиката специалисти, които насърчават социалната промяна и развитие, социалното обединяване, овластяване и подкрепа на хората в реалния живот. Те взаимодействат с отделни личности, семейства, групи, организации и общности с цел предоставяне различни форми на терапия ,консултиране, групова работа и работа в общността. Социалните работници насочват хората как да използват услугите, да предявяват искове за обезщетения, да имат достъп до ресурсите на общността, да намират работа и обучение, да получат юридически съвет или да се справят в ситуации свързани с работата на други звена на местните власти".	Да информират и ориентират СЧИУ и неговото семейство. Да изработват социален доклад и да управляват социалните и семейни ресурси за подпомагане. Да вземат участие в организационни, социални и семейни програми за подкрепа в партньорство с мулти-дисциплинарен екип, развиващи специфична подкрепа. Да сътрудничат в рамките на компетентностите им по различни въпроси, свързани с предоставяне на информация и програми за повишаване на осведомеността.

Ерготерапевт	Ерготерапевтът помага на отделни лица или групи, които имат ограничения на работоспособността, дължащи се на заболяване, физически нарушения и временни или постоянни ИУ, с цел възстановяване на способността им за извършване на ежедневни дейности. Той предоставя подкрепа и рехабилитация, за да им даде възможност да вземат активно участие в обществото, да изживяват живота си според желанията си и да извършват онези дейности, които са от значение за тях."	Проектиране и изработване на индивидуални и групови програми. Прилагане на специфични лечения за функционално възстановяване с цел подобряване качеството на живот при ежедневните дейности. Да изпълняват, наблюдават и оценяват прилагането на програмите им под техническа супервизия и заедно с мулти-дисциплинарния екип. Да сътрудничат в рамките на компетентностите им по различни въпроси, свързани с предоставяне на информация и програми за повишаване на осведомеността.
Психолог	"Психолозите изучават поведението и менталните процеси при хората. Те предоставят услуги на потребителите, които имат ментални здравни проблеми и други житейски затруднения такива като загуби, проблемни връзки, домашно насилие и сексуално такова. Те също така предоставят консултиране относно ментални здравни проблеми такива като хранителни разстройства и психози с цел подпомагане рехабилитацията на клиента и достигане до здравословно поведение."	Да организират и координират отделните звена при осъществяването на подкрепа в рамките на предоставяната услуга. Да прилагат тестове, диагностика, оценка и да водят индивидуалните и групови програми. Да изготвят доклади с психологическа оценка и препоръки. Да разработват програми заедно с мултидисциплинарен екип, да осъществяват специализирана подкрепа и супервизия. Да проследяват и оценяват програмите, които се осъществяват. Да сътрудничат в рамките на компетентностите им по различни въпроси, свързани с предоставяне на информация и участие в програми за повишаване на осведомеността.
Обучител на работното място	" Обучителят на работното място инструктира учащите в тяхната специализирана област на обучение, което има предимно практически характер. Те предоставят теоретични инструкции в служба на практическите умения и техники, които учащите трябва впоследствие да овладеят в избраното от тях специализирано поприще и да помогнат в развиването на съответните нагласи и ценности. Обучителите на работното място мониторират прогреса на учащите,	Да разработват общи семинарни програми, както и докладите свързани с тях. Да прилагат програмата на теоретично и практическо ниво. Да оценяват всяка програма и докладват резултатите. Да координира образователните дейности и тези по заетостта заедно с мултидисциплинарен екип.

	асистират индивидуално при необходимост и оценяват знанията и представянето на учащите чрез задания, тестове и задачи."	Да осигуряват подходящо оборудване на семинарните зали. Да правят инвентаризация и да докладват относно потребностите.
Полагащи грижи/болногледачи	В своята работа те съблюдават правилата на добрите практики и трябва да следват предписанията на медицинските специалисти или социалните работници за удовлетворяване на основните потребности, които са общи за всички и необходими за поддържане на живота и здравето. Грижата трябва да се изразява приоритетно в предоставянето на добри физически и социално-психологически условия. Под ръководството на лекар или здравен специалист, болногледачът асистира на дадения човек при удовлетворяване на основните му житейски потребности - хранене, хигиена, движение, дишане, сън, възстановяване, образование и развлечения и осигуряват психологически комфорт.	При извършване на ежедневните си професионални задължения полагащите грижа/болногледачите са отговорни за: Да се грижат за дадения човек, следвайки индивидуално изготвения план. Да извършват общи домакински дейности Да осигуряват безопасност и качество на дейностите, както и правилното прилагане на предписаното от медицинските специалисти; Да следват правилата за добри практики по отношение грижата за пациента; Да следват правилата за вътрешния ред на институцията, в която работят; Да пазят конфиденциалната информация от лично естество, както и да изградят отношения на взаимно доверие Да асистират в административните дейности за отделните потребители (регистрационни форми, различни необходими документи, формуляри ...) Да проследяват всички видове нагласи и поведение на хората изпитали физическо, сексуално, психологическо и икономическо насилие, както и да информират съответните органи и институции.

Таблица 2. Описание на професиите и отговорностите.

Тъй като групата от участници е много хетерогенна ще бъдат използвани различни активни методи за обучение, които да дадат възможност за адаптиране според обучителните потребности на всеки един. Необходимо е също да се осигури обмяната на опит между тях. Нещо повече, насърчаването на сътрудничеството между различните специалисти е една от основните цели на прилагане на обучение в хетерогенни групи, тъй като може да допринесе за синергия/успешно взаимодействие и бъдещо сътрудничество при работата със стари хора с интелектуални увреждания. Например, полагащите грижа/болногледачите, които

прекарват много време със стари хора с интелектуални увреждания, биха могли да са носители на много нова информация, която да подпомогне успешното планиране и прилагане, както и подобряването на дейностите за подкрепа, базирани на потребностите на СХИУ, използвайки холистичния подход. От друга страна например социалните работници или психолозите биха могли да помогнат на полагащите грижа/болногледачите да разберат теорията, която по своему представлява по-комплексно и абстрактно знание и да открият нейното приложение в практиката .

Хетерогенната група участници също така представлява голямо предизвикателство за учителя, който ще провежда обучението. Той трябва да притежава опит и да е добре подготвен, относно стратегията на прилагане на обучението. Способността за проява на гъвкавост в различните ситуации и адаптиране на съдържанието (на различни нива) , както и методите за преподаване и учене, са от голямо значение . При това, учителят трябва да е способен да осигури активно сътрудничество между всички участници в обучението, като по този начин осигурява обмяната и придобиването на знания и опит (учене между връстници).

Между крайните потребители, които се явяват бенефициенти на този учебен курс, са също и възрастни с увреждания, това ще рече, че учителите трябва да познават целевата група на тези хора, за да успеят да удовлетворят учебните потребности на педагозите. Тази целева група е описана в учебния план.

2. “Моята нова приобщава работа” учебен курс в рамките на ECVET/EQF

Проектът възнамерява да предложи учебен процес, който следва заложеното в Европейската квалификационна рамка и Европейска система за кредити в професионалното образование и обучение с цел придобитите посредством учебните дейности квалификации в рамките на проект TRIADE 2.0 да се четат и използват в цяла Европа, което от своя страна осигурява високо качество на стандартите на програмата.

Чрез дефиниране на Резултатите от учене, на всяка отделна негова част и чрез приравняване на умения, знания и компетенции към всеки от тези резултати, ние правим възможно ефективното оценяване на учебната програма и интерпретацията на този курс в различни части на Европа. Нещо повече, този раздел обяснявайки на учителите какво представлява и как да бъдат следвани стандартите на ЕКР им предоставя възможност да предлагат висококачествени учебни програми.

По-голямата част от Резултатите от учене са разработени в насока постигане на ниво 6 по стандартите на ЕКР

Нивото на обучителните дейности цели да отговаря на референтно ниво 6 по отношение на резултатите от тях: Всяко от 8-те нива се състои от набор от описания, определящи Резултатите от учене и отговарящи на квалификацията за даденото ниво, независимо за коя квалификационна степен се отнася.

	Знания	Умения	Компетенции (Отговорност и автономност)
	<i>В контекста на ЕКР, знанието се описва като теоретично и/или фактическо.</i>	<i>В контекста на ЕКР, уменията се описват като когнитивни (в това число използването на логическо, интуитивно и креативно мислене) и практически (в това число сръчност и умения за подбор и използване на методи, материали, способности и оборудване).</i>	<i>В контекста на ЕКР отговорността и автономността се описват като способност на учащите да прилага знанията и уменията автономно и отговорно</i>
Ниво 6 Обучителните резултати релевантни за ниво 6 са :	Разширени познания в областта на работата или обучението, включващи разбиране на теориите и принципите	Разширени умения, демонстриращи контрол и иновативност необходими за разрешаването на комплексни и непредвидими проблеми в дадена специализирана област от работата или обучението.	Управление на сложни технически и професионални дейности или проекти, поемане на отговорност при вземане на решения в непредвидим работен или обучителен контекст; поемане на отговорност при управление на професионалното развитие на отделни личности или групи

Всеки раздел от обучителната програма е разделен на теми, а всяка тема от своя страна на поставени като цел РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО (виж таблица 3). Резултатите от учене са описани чрез умения, знания и компетенции, които са в съответствие със стандартите отговарящи за ниво 6 на EQF (някои теми са отбелязани с * 6-8 ниво).

ЦЕЛИ НА РАЗДЕЛА	ТЕМА	РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО	ЗНАНИЯ	УМЕНИЯ	КОМПЕТЕНЦИИ
<p>Част 1: Процесът на стареене на човек с интелектуално увреждане</p> <p>Да се разбере и да се постигне способност за използване на знанията по отношение стареенето на човек с интелектуално увреждане и да му се осигури</p>	Стареене	<ul style="list-style-type: none"> Дефиниция на стареенето Възприемане на остаряването 	<ul style="list-style-type: none"> Следствия от подобряване на здравната грижа за възрастните в обществото. 	<ul style="list-style-type: none"> Използване на дефинициите за стареене в различни ситуации и разясняването им на други специалисти Разпознаване на гледната точка на учащите по отношение на възрастните хора. Намиране на скрити стереотипни нагласи и предубедени възгледи по отношение на ейджизма Дискутиране на феномена възраст използвайки 	<ul style="list-style-type: none"> Превенция на предразсъдъци по отношение на стареенето . Използване на общата теоретична рамка, създадена от всички теории и перспективи за възрастта , с цел вземане на клинични решения. Използване на концепцията за здравословно и активно стареене през призмата на индивидуалния начин на живеене на всеки човек Използване на интегрален модел за крехкост за превенция на ранна крехкост при възрастни с интелектуални увреждания Разпознаване на възможните причини за
	Ейджизъм	<ul style="list-style-type: none"> Дефиниция на ейджизъм 	<ul style="list-style-type: none"> Предразсъдъци, с които се сблъскват старите хора 		
	Теории и настоящи перспективи	<ul style="list-style-type: none"> Биологични и психосоциални теории за стареенето Перспективи по отношение процеса на стареене: здравословно стареене ; активно стареене; успешно стареене 	<p>Анализ на рационалното използване на многобройните теории и перспективи за стареенето с цел разбиране/разтълкуване сложният/комплексният му феномен</p>		
Стареещият човек/личност	<ul style="list-style-type: none"> Застаряващ човек и дефиниция на стареене в социален контекст 	<ul style="list-style-type: none"> Използване на Международна класификация на функционирането ICF за проследяване на човешкото функциониране Биопсихосоциален модел -Биопсихосоциален модел - BPS моделът 			

	Важни моменти при стареенето: фокусиране върху крехкостта и устойчивостта	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Дефиниция на термина крехкост</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Интегрален модел на крехкост</i> • <i>Идеи за устойчивост</i> 	<p><i>интегрирана рамка от теории и перспективи за</i></p>	<p><i>появата на интелектуално увреждане.</i></p>
	Интелектуално увреждане	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Характеристики на интелектуалните увреждания в контекста на обществото</i> • <i>Дефиниция на СХИУ</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Представата за интелектуално увреждане в обществото</i> • <i>Различни перспективи по отношение на умственото увреждане</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Дискутиране на стареещия човек през призмата на холистичната перспектива</i> 	
	Стареене и интелектуално увреждане	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Характеристики на стар човек с интелектуално увреждане в обществото</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Предразсъдъци, с които се сблъсква стар човек с интелектуално увреждане</i> • <i>Потребностите от подкрепа на стар човек с интелектуално увреждане</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Разделяне на адаптивното поведение на концептуални, социални и практически умения, на базата на дадено описание.</i> • <i>Разпознаване и дефиниране на четирите фактора повлияващи стареенето.</i> 	

ЦЕЛИ НА РАЗДЕЛА	ТЕМИ/ПОДТЕМИ	РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНОТО	ЗНАНИЯ	УМЕНИЯ	КОМПЕТЕНЦИИ
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Част 2: Въздействието на стареенето върху качеството на живот</p> <p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Да се разбере въздействието на стареенето върху качеството на живот</p>	<p>Понятие за качество на живот</p>	<ul style="list-style-type: none"> Дефиниция на качество на живот Основни принципи на качество на живот 	<ul style="list-style-type: none"> Концептуализиране на качеството на живот като межкултурно и между-секторно понятие за грижа и подкрепа. Разграничаване на качество на живот в контекста на здравеопазването и качество на живот Познаване на последствията от ограниченото дефиниране на качество на живот по отношение на цялостната подкрепа и грижа Принципи на качеството на живот: субективни и обективни, динамични, универсални и многоаспектни 	<ul style="list-style-type: none"> Използване на обширна перспектива за качеството на живот в ежедневието и практиката и разясняването ѝ на колеги специалисти. Използване на обширна перспектива за качеството на живот за работа и сътрудничество в междупрофесионален контекст Разпознаване кога фокусът на специалистите е основно върху качеството на живот в контекста на здравеопазването 	<ul style="list-style-type: none"> Развиване на холистична гледна точка по отношение качеството на живот в ежедневието и практиката. Запазване на фокуса върху субективната същност на качеството на живот и приемане за отправна точка винаги гледната точка на клиента за живота Поддържане на баланса между обективно и субективно качество на живот.
	<p>Понятието за качество на живот в контекста на интелектуално увреждане</p>	<ul style="list-style-type: none"> Моделът на Schalock & Verdugo Осемте области на качеството на живот и техните индикатори 	<ul style="list-style-type: none"> Използване на модела на Schalock & Verdugo Описване на осемте области на качеството на живот и техните индикатори Оценяване на резултатите по отношение качеството на живот 	<ul style="list-style-type: none"> Описание на осемте области на качеството на живот на колеги специалисти Знание как да се събере информацията относно качеството на живот при СХИУ 	<ul style="list-style-type: none"> Използване на осемте области на качеството на живот като отправна точка за разработване на план за подкрепа за потребителите
	<p>Стареене и качество на живот</p>	<ul style="list-style-type: none"> Въздействие на стареенето върху деветте области на качество на живот за стар 	<p>Знание и разбиране как стареенето повлиява стар човек с интелектуално увреждане:</p> <ul style="list-style-type: none"> Личностно развитие Самоопределяне Социално включване 	<ul style="list-style-type: none"> Описание и анализ на индивидуалните потребности от подкрепа на стар човек с интелектуално увреждане в рамките на 	<ul style="list-style-type: none"> Изработване на иновативни и/или оптимизиращи предложения относно потребностите от подкрепа и грижа на стар

		<p>човек с интелектуално увреждане</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Междоличностни отношения</i> • <i>Емоционално благосъстояние/благополучие</i> • <i>Физическо благосъстояние/благополучие</i> • <i>Материално благосъстояние/благополучие</i> • <i>Духовно/екзистенциално благосъстояние/благополучие</i> 	<p>всяка от 8-те области на качеството на живот на стар човек с интелектуално увреждане.</p>	<p>човек с интелектуално увреждане в рамките на 9те области на качеството на живот</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Предоставяне на теоретично обоснована обратна връзка относно потребностите от подкрепа и грижа на стар човек с интелектуално увреждане</i>
--	--	--	---	--	--

ЦЕЛИ НА РАЗДЕЛ А	ТЕМИ/ПОДТЕМИ	РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНОТО	ЗНАНИЯ	УМЕНИЯ	КОМПЕТЕНЦИИ
Част 3: Методология за работа със стари хора с интелектуални увреждания	Планиране ориентирано към личността	<ul style="list-style-type: none"> • Дефиниране на Планиране ориентирано към личността и индивидуализиран план за подкрепа 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Познаване на теоретичните основи на моделите за Планиране ориентирано към личността и индивидуализиран план за подкрепа</i> • <i>Разграничаване на Планиране ориентирано към личността и от планиране ориентирано към услугите</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Разясняване как се използва теоретичната рамка за индивидуализиран план за подкрепа за повишаване или поддържане качеството на живот на стар човек с интелектуално увреждане</i> • <i>Изграждане модела за подкрепа на базата на силните страни на човек с интелектуално увреждане, а не на базата на</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Използване на начини за въвеждане в действие, предоставяне и организиране на практики базирани на изслушване на това, което хората желаят.</i> • <i>Бдителност по отношение на услуги или ежедневни практики, ориентирани по-</i>

				<p>дефицитите; фокусиране върху индивидуалните му предпочитания и интереси</p> <ul style="list-style-type: none"> Адаптирана подкрепа с цел постигане на личните цели и бъдеще 	<p>скоро към системата отколкото към личността</p>
<p>*Индивидуализиран план за подкрепа за стар човек с интелектуално увреждане</p>	<ul style="list-style-type: none"> Разработване на Индивидуализиран план за подкрепа за стар човек с интелектуално увреждане (ЧАСТ I) 	<ul style="list-style-type: none"> Роля на фасилитатора Идентифициране и изясняване на желаните житейски преживявания и цели на СЧИУ в областите на качеството на живот Изясняване на актуалното качество на живот на СЧИУ Събиране на информацията относно бъдещите надежди и мечти на СЧИУ и разграничаване на какво е важно да бъде направено за него от това какво е от значение за самия него Идентифициране на потребностите от подкрепа на СЧИУ Лансиране на различни дейности и стратегии за подкрепа 	<ul style="list-style-type: none"> Дефиниране ролята на фасилитатора Оценка на желанията и житейските цели на СЧИУ като се използват правилни комуникационни техники и умения Използване на способите за оценка на качеството на живот на стар човек с интелектуално увреждане за оценяване следствията от актуалното качество на живот Подпомагане на СЧИУ за максимизиране на контрола над собствения си живот и помощ при намиране на баланса между какво е важно да бъде 	<p>*Индивидуализиран план за подкрепа за стар човек с интелектуално увреждане</p>	

			<ul style="list-style-type: none"> • Създаване на група за подкрепа на СЧИУ 	<p>направено за него и какво е от значимост за самия него</p> <ul style="list-style-type: none"> • Използване на способности за оценка за идентифициране на потребностите от подкрепа на СЧИУ • Разработване на правилни дейности и стратегии, които кореспондират на потребностите от подкрепа • Формиране на група за подкрепа 	
	Прилагане на индивидуализиран план за подкрепа за стар човек с интелектуално увреждане	<ul style="list-style-type: none"> • Роля на координатора • Как да се организира и анализира информацията от индивидуализиран план за подкрепа • Приоритизиране на потребностите от подкрепа релевантни за реализиране желанията на СЧИУ • Организиране на срещи с стария човек с интелектуално увреждане относно 	<ul style="list-style-type: none"> • Способност за ефикасно организиране и анализиране на цялата събрана от педагозите и социални работници информация на индивидуализирания план за подкрепа • Организиране на срещи свързани с индивидуализирания план за подкрепа, както е предвидено и 	<ul style="list-style-type: none"> • Способност за интерпретиране и анализ на данните получени чрез различните способности за оценка (качество на живот на стария човек с интелектуално увреждане, потребности от подкрепа, приоритетни 	

			<p>индивидуализиран план за подкрепа, както и с групата за подкрепа</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знания как да се реагира, когато стария човек с интелектуално увреждане и групата за подкрепа имат противоречиви идеи или, когато целите на стария човек с интелектуално увреждане са нереалистични • Разнообразни форми на подкрепа, които са или лично ориентиране, или ориентирани към системата или към обществото • Дефиниране на конкретни, ясни и недвусмислени цели за подкрепа 	<p>осигуряване на пълноценното участие и отворен диалог между всички участници</p> <ul style="list-style-type: none"> • Справяне с различията и окуражаване на компромисите и общата цел в групите • Разрешаване на конфликтите през лично ориентирана перспектива • Преразглеждане и координиране на разнообразните форми на дейности и стратегии за подкрепа осъществявани за стар човек с интелектуално увреждане <p>Мониторинг и оценяване</p>	<p>цели, „какво е важно да бъде направено за него“ срещу „какво е от значение за самия него“)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Използване на ефективни стратегии за подкрепа, които окуражават развитието, независимостта, интересите и благополучието на стария човек с интелектуално увреждане и повишават индивидуалното му функциониране, участие в обществото и в различните житейски дейности .
--	--	--	---	---	--

					<ul style="list-style-type: none"> • <i>Привличане и участие на групи за подкрепа</i> • <i>Мониторирание и оценяване на прогреса по прилагане на индивидуализирания план за подкрепа</i> • <i>Оценяване на въздействието на индивидуализирания план за подкрепа върху качеството на живот на стария човек с интелектуално увреждане</i>
--	--	--	--	--	--

*съответства на ниво 6-8^{на} ЕКР

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Част 4: „Моето ново стареещо Аз“ интерактивна обучителна платформа Способност за използване на обучителната платформа на TRIADE 2.0. и други ИКТ способности</p>	<p>Въздействие на върху качеството на живот</p>	<p>Подобряване качеството на живот чрез ИКТ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Способност за квалифициране на вида ИКТ</i> • <i>Запознатост с приложенията на ИКТ при справяне и интервенции при хора с умствени увреждания</i> • <i>Способност за изброяване на ползите, ограниченията и съображенията при използване на ИКТ при стари хора с интелектуални увреждания</i> • <i>Осъзнатост относно фактите по отношение използването на ИКТ при стари хора с</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Способност да навигира самостоятелно през платформата „Моето ново стареещо АЗ“/MNAM</i> • <i>Способност за намиране на даден специфичен ресурс в платформата</i> • <i>Знания относно използването на наличните ресурси в платформата по отношение прилагането на дадена дейност</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Способност за интерпретиране на новини, доклади или научни документи въвеждайки новите приложения на ИКТ за стари хора с интелектуални увреждания.</i> • <i>Използване на платформата „Моето ново стареещо АЗ“/MNAM за придобиване на знания и практически умения по отношение прилагането на терапевтични интервенции на стар човек с интелектуално увреждане</i> • <i>Използване на платформата за прилагане на интервенции</i> • <i>Способност за актуализиране на материалите и ресурсите в рамките на платформата</i> 	
		<p>Видове ИКТ</p>				
		<p>Използване на специфични ИКТ способности</p>				
	<p>Приобщаване на стар човек с интелектуално увреждане чрез използването на ИКТ</p>	<p>Ролята на ИКТ в приобщаването на стар човек с интелектуално увреждане</p>				
		<p>Дейности използващи ИКТ за приобщаване</p>				

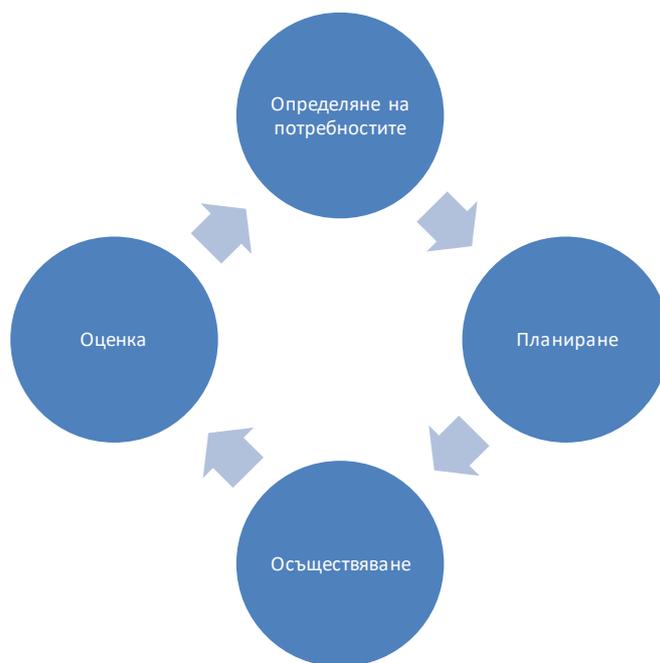
			интелектуални увреждания Знания относно същността на платформата „Моето ново стареещо Аз“	
	Как да се използва обучителната платформа на TRIADE 2.0. за насърчаване на компетенциите на педагозите	Запознаване с обучителната платформа на TRIADE 2.0.		
		Използване на обучителната платформа TRIADE 2.0.		
	Как да се използва обучителната платформа TRIADE 2.0 за овластяване на възрастни с интелектуално увреждане	Запознаване с обучителната платформа TRIADE 2.0.		
		Използване на обучителната платформа TRIADE 2.0.		

Таблица 3: Рамка на учебна програма в съответствие с ЕКР

В следващите глави, обучителите ще открият:

- по-специфична информация относно съдържанието и неговата рамка с посочени нива и РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО
- инструкции как да се планира, прилага и оценява обучението в съответствие с Андрагогически кръг (виж изображение 2)
- как да се прилага всяко отделно съдържание, използвано от обучителната стратегия и методи
- и как да се оценява ефектът от обучителния курс през призмата на различните гледни точки.

Изображение 2: Андрагогически кръг (Morano, 2019)

3. Как да се планира обучителният курс

Първата стъпка при планирането е да се дефинира целевата група и да се проектира обучителната програма и след това да бъдат поканени потенциалните участници в обучението. Проектирането на обучението е процес на разработване на система на организация на структурните му елементи. Проектът включва последователно акцентирание на всеки отделен етап и компонентите му, целящи създаването на ефективно обучение, което да отговаря на потребностите на участниците в него. В този смисъл е от решаващо значение да се подготвят предварителни въпросници с цел идентифициране на обучителните потребности на участниците.

Поканата за обучение (виж обучителен план, *Приложение 2: Примерна покана за обучителен курс*) включва:

- програма на обучението
- график на обучението
- предварително подготвен въпросник за идентифициране нивото на знанията и опита на потенциалните участници в работа със СХИУ и образователните потребности на участниците, което се явява база за ефективно прилагане на програмата.

Базирайки се на обратната връзка събрана от предварителните въпросници от потенциалните участници и обучители (ако е необходимо), да се уеднакви графикът, съдържанието, обучителните стратегии, методите на преподаване, оценка и други организационни задачи (такива като място на осъществяване на обучението).

Една от основните задачи при организиране на обучителен курс е да се подготвят възрастните обучаеми за вземане на собствени решения, по отношение на обучението, поемане на отговорност, търсене и генериране на нови идеи. В процеса на подготовка на програмата за обучението, учителят може да подпомогне този процес чрез поставяне на следните въпроси за размисъл:

- Какво преподаваме? – учебни теми, програми, модули, знания, умения, разбиране, нагласи, съдържание, процеси;
- Как преподаваме? - подходи, методи, техники; учебни пособия, използване на учебни и технически ресурси в помощ на учебния процес;
- Кой преподава? – новата роля и отговорности на преподавателите, тяхното обучение и развитие, специална/специфична подкрепа (и обучение) за новите преподаватели, възможности за развитие и повишаване подготовката в различни сфери на преподавателите с повече опит; възнаграждаващи усилия;
- На кого преподаваме? – новата роля на учащите, техните очаквания, изисквания/потребности и интереси; тяхната способност за адаптиране и въвеждане в учебния процес и образователната среда; тяхната подготовка за търсене и намиране на работа и способността им да отговорят на изискванията и очакванията на работодателите и обществото;
- Как протича учебния процес? – специфични характеристики и променени изисквания за преподаване и обучение на възрастни; източници, използвани за обучението; съответствие с европейските и глобалните критерии и стандарти за обучение на специалисти в различни сфери;
- Как оценяваме? – формуляри, типове оценяване, подходи, съдържание на оценяването, профили на представяне.

Преглед на потребностите от обучение, целите му, резултатите от него, използването на педагогически материали, методологии на обучение и способности за оценяване, всичко това е описано в таблица 4 по-долу. С помощта на тази таблица и събраната чрез въпросника за предварително оценяване обратна връзка, учителят би трябвало да оформи учебната програма и график спрямо потребностите на участниците (виж таблица 5)

От помощ за успешното планиране на обучението от учителя се явява и изготвянето на чеклист за планирането му (вижте Обучителен план, *Приложение 3*).

Раздел 1: Процесът на стареене на човек с интелектуално увреждане						
Потребности	Цели	РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО	Учебни часове	Педагогически материали	Методология на обучението	Способи на оценяване
Потребността от придобиване на задълбочени приложими знания относно стареенето на човек с интелектуално увреждане, гарантиращи осигуряване на подходяща подкрепа за успешно стареене	Да се разбере и да се постигне способност за използване на знанията по отношение на стареенето на човек с интелектуално увреждане и да му се осигури подходящата подкрепа	<i>Дефиниция на стареене</i>	15 мин	PowerPoint презентации, описание на учебните дейности, работни листове/материали за рисуване и чертеж, допълнителна информация за учителя	Теоретично обучение, практическо обучение, Класни дейности – Обрисване на застаряващ човек, дискусия	Въпросник за предварително оценяване (на хартия) Въпросник за последващо оценяване непосредствено след осъществяване на част 1 (онлайн)
		<i>Стареене в обществото</i>	15 мин	PowerPoint презентации, описание на учебните дейности	Практическо обучение, Учебна дейност-Твърдения относно стареенето, дискусия	Въпросник за оценяване с цел проследяване на резултатите (6 месеца след реализиране на обучението) (онлайн)
		<i>Дефиниция на ейджизъм/дискриминация на възрастов принцип</i>	30 мин	Работни листове, описание на учебните дейности	Практическо обучение, Учебна дейност: Ейджизъм	
		<i>Теория за стареенето</i>	30 мин	PowerPoint презентации	Теоретично обучение	
		<i>Актуални перспективи на процеса на стареене</i>	30 мин	PowerPoint презентации, списък	Теоретично обучение, лекция	

				на успешните житейски компоненти	
		<i>Застаряващ човек и социална дефиниция на стареенето</i>	20 мин	PowerPoint презентации, описание на Биопсихосоциален модел - BPS модела, ICF	Теоретично обучение, Практическо обучение, дискусия, ролева игра
		<i>Дефиниции на термините крехкост и устойчивост</i>	30 мин	PowerPoint презентации, описание на учебните дейности, интегрален концептуален модел за крехкост	Теоретично обучение, Практическо обучение
		<i>Характеристики на умствените увреждания в обществото</i>	30 мин	PowerPoint презентации, постери, описание на учебна дейност, многоизмерният модел на човешкото функциониране	Практическо обучение, Учебна дейност : Казуси, дискусия
		<i>Дефиниции за стар човек с интелектуално увреждане</i>	40 мин	PowerPoint презентации	Теоретично обучение, лекция
		<i>Характеристики на стареещ човек с интелектуални увреждания в обществото</i>	60 мин	PowerPoint презентации, описание на учебната дейност	Учебна дейност: Казуси, дискусия

Раздел 2: Въздействие на стареенето върху качеството на живот						
Потребности	Цели	РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО	Учебни часове	Педагогически материали	Методология на обучението	Способи на оценяване
Потребността от придобиване на представа относно концепцията за качество на живот и нейните ключови компоненти	Осъзнаване на цялата сложност на концепцията за качество на живот и способност за предоставяне на подходяща подкрепа, осигуряваща плавно стареене на човек с интелектуално увреждане	<i>Дефиниция за качество на живот</i>	30 мин	PowerPoint презентации, описание на учебните дейности, работни листи/материали	Теоретично обучение Практическо обучение Учебни дейности (1) Ключ и (2) Облак от думи	Въпросник за предварително оценяване (на хартия) Въпросник за последващо оценяване
		<i>Основни принципи на качеството на живот</i>	60 мин	PowerPoint презентации, описания на учебна дейност	Теоретично обучение Практическо обучение Учебни дейности (3) – (7)	непосредствено след осъществяване на част 1 (онлайн)
		<i>Качество на живот в областта на уврежданията</i>	60 мин	PowerPoint презентации; модел на качество на живот на Schalock & Vedugo; списък на 8-те области на качеството на живот, Учебна дейност и работен лист	Теоретично обучение Практическо обучение Учебна дейност (8) Упражнение за разсъждение над качеството на живот	Въпросник за оценяване с цел проследяване на резултатите (6 месеца след реализиране на обучението) (онлайн)
		Качество на живот и стареещ човек с интелектуално увреждане	60 мин	PowerPoint презентации, 9те области на качеството на живот; описания на учебна дейност	Теоретично обучение Практическо обучение Учебна дейност (9-15) упражнения за	

						разсъждение върху областите на качеството на живот	
Раздел 3: Методология при работа със СХИУ							
Потребности	Цели	РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО	Учебни часове	Педагогически материали	Методология на обучението	Способи на оценяване	
Потребността от разбиране как личностно ориентираното планиране и различните стратегии за подкрепа на стар човек с интелектуално увреждане могат да бъдат развивани и използвани с цел повишаване или поддържане качеството на живот на СХИУ	Способност за привеждане на областите на качеството на живот и стратегиите за подкрепа в съответствие с потребностите и желанията на стария човек с интелектуално увреждане, с цел повишаване или поддържане на качеството му на живот	<i>Планиране ориентирано към личността</i>	30 мин	PowerPoint презентации; описания на учебна дейност & работен лист 1	Теоретично обучение Практическо обучение Учебна дейност (1) „ориентирано към система“ срещу „ориентирано към клиент/потребител“	Въпросник за предварително оценяване (на хартия) Въпросник за последващо оценяване веднага след осъществяване на част 1 (онлайн) Въпросник за оценяване с цел проследяване на резултатите (6 месеца след реализиране на обучението) (онлайн)	
		<i>Теоретична рамка за индивидуален план за подкрепа</i>	30 мин	PowerPoint презентации	Теоретично обучение		
		<i>Идентифициране и изясняване на желаните житейски преживявания и цели</i>	20 мин	PowerPoint презентации; описания на учебна дейност	Теоретично обучение Практическо обучение Учебна дейност (2) „ориентирано към система“ срещу „ориентирано към клиент/потребител“		

		<i>Проследяване на актуалното качество на живот на стария човек с интелектуално увреждане</i>	4 часа	PowerPoint презентации, дейности за качество на живот на стар човек с интелектуално увреждане, описание на дейността, работен лист	Практическо обучение Учебна дейност (3) & (4) върху способности за оценка на качеството на живот на стар човек с интелектуално увреждане
		<i>Идентифициране на надеждите и мечтите</i>	30 мин	PowerPoint презентации, дискусия „важно относно него и важно за него самия“, работен лист	Практическо обучение Учебна дейност 5 какво е важно за срещу какво е от значение за
		<i>Потребности от подкрепа и дейности за подкрепа и стратегии</i>	30 мин	PowerPoint презентации Фокусиране и преглед на потребностите от подкрепа и дейностите за подкрепа. Стратегии свързани с 8-те области на качеството на живот	Теоретично обучение Практическо обучение Учебна дейност (6) Подкрепа
		<i>Група за подкрепа на стар човек с интелектуално увреждане</i>	10 мин	PowerPoint презентации Описание на учебна дейност & работен лист	Практическо обучение Учебна дейност (7) ‘Цикъл на взаимоотношенията

		<i>Прилагане на индивидуализиран план за подкрепа за стар човек с интелектуално увреждане</i>	5 часа	Помагало Раздел II-IV :допълнителен материал за нива 6-8 на ЕКР	Теоретично обучение Практическо обучение	
РАЗДЕЛ 4: “Моето ново стареещо АЗ” интерактивна учебна програма						
Потребности	Цели	РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНОТО	Работни часове	Педагогически материали	Методология на обучението	Способи на оценяване
Потребност от разбиране как ИКТ може да подобри качеството на живот на СЧИУ, специалисти, предоставящи грижа и роднини	Изработването на списък на ИКТ ресурсите за подпомагане на професионалната и неформална грижа за СЧИУ и най-нови доказателства за ефективност	Идентифициране на ИКТ способите и начини за ефективното им използване	1 час	PowerPoint презентации	Теоретично обучение	Въпросник за последващо оценяване непосредствено след реализиране на сесията
Потребност от знания как да се използва платформата „MNAM“ за насърчаване развитието на компетенциите на педагозите	Представяне на платформата MNAM и списък с всички функционалности, които могат да бъдат използвани от педагозите и инструкции за	Независимо използване на платформата „ Моето ново стареещо АЗ“/ MNAM	2 часа	PowerPoint презентации+ навигиране в платформата „ Моето ново стареещо АЗ“/ MNAM	Практическо обучение	

<p>Необходимост да се познава платформата „MNAM“ за да се подкрепи терапията на СХИУ</p>	<p>правилното използване при прилагане на интервенции.</p>	<p>Подходящо използване на платформата „Моето ново стареещо АЗ“/ MNAM</p>	<p>2 часа</p>	<p>Управление на платформата „ Моето ново стареещо АЗ“/ MNAM + описания на учебна дейност</p>		
---	--	---	---------------	---	--	--

Таблица 4: Основа на програмата за обучение

Съфинансиран от програма „Еразъм+“ на Европейския съюз

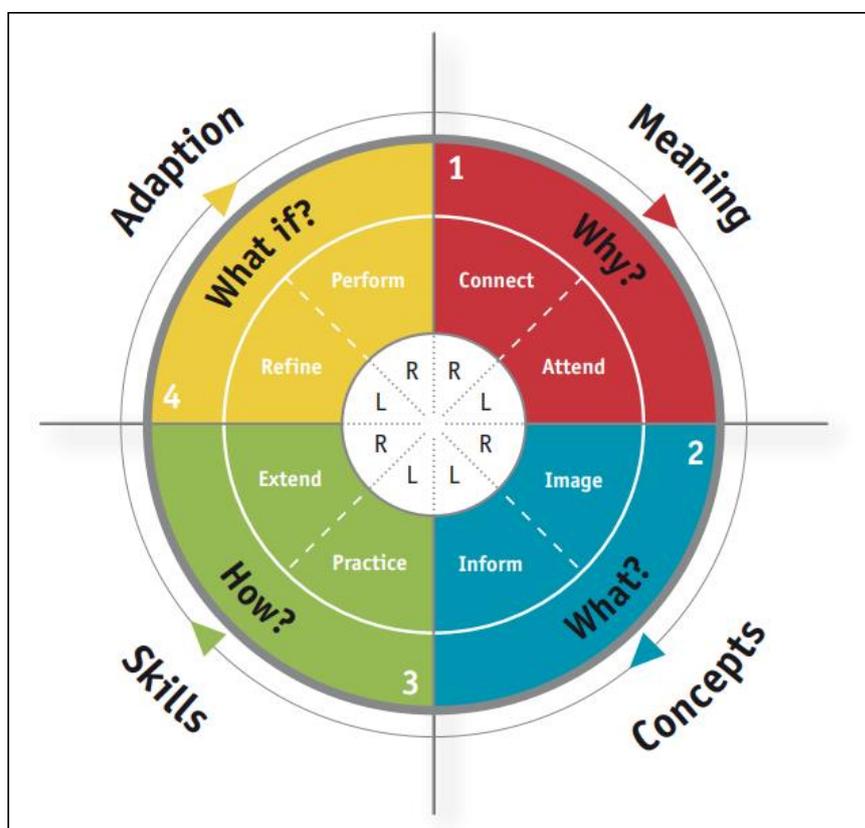

4. Как да се приложи обучението

Прилагането на курса започва с действителното прилагане на работната програма при следване на целите на обучителния процес, Резултатите от учене и графика.

За постигане целите на курса се препоръчва да се следва „4MAT“ (4MAT Group A/S, 2019) стратегия за реализиране на обучителни курсове .

4MAT е високо оценен и световноизвестен комуникационен способ, разработен през призмата на холистичната перспектива и базиран на съществените човешки различия по отношение на това как възприемаме, преработваме, разбираме и предаваме информация. С други думи - 4MAT е метод за подпомагане на всеки/независимо кой/ да научи всичко /независимо какво/. Използва се в хиляди учебни заведения повече от 30 години.

Изображение 3: 4MAT (4MAT Group A/S, 2019)

1. Разбиране как хората и организациите израстват
4MAT е рамка за разбиране начина, по който хората и организациите учат, комуникират и се развиват. Предоставя общ език за разбиране начина, по който

отделни личности и групи преминават през процесите преживяване, асимилиране, реагиране и интегриране на знанието.

2. Типология и метод на процеса-интегриране

Основната рамка на 4MAT се състои от метод, визуализиран чрез 8 степенно колело на процеса и типология базирана на четири основни стила на учене - всеки от тях дълбоко интегриран в другия и взаимосвързани посредством изключително ценни научни познания за мозъка.

3. Известни теории – комбинирани в естествен цикъл

Основната рамка на метода 4MAT е разработена базирайки се на редица известни теории относно човешката психология, ученето и изучаването на мозъка. Уникалността на 4MAT произлиза от начина, по който тези теории се обединяват и свързват в естествения цикъл на учене, което осигурява разбирането на основните елементи на ученето и комуникацията.

4. Успешно учене и комуникация

Целта на 4MAT е да създаде и задълбочи вникването в процеса на учене . Ще придобие съществена представа относно индивидуалните различия, ще утвърдите тълкуването си за успешна комуникация и ще научите как да създавате една по-успешна учебна обкръжаваща среда.

По време на фазата на реализиране на курса е много важно да се следи за постоянна обратна връзка от участниците в курса относно осъществяването му и дали той отговаря на целите и очакваните резултати, както и дали се налага актуализиране и напасване по време на провеждането му.

Искате ли да научите повече за 4MAT и използването му в практиката?

Тогава посетете линка (информацията е налична на английски език):

<https://www.speakinyourvoice.com/wp-content/uploads/2012/05/4mat-model-and-notes-Jan-2012.pdf>

Тъй като ученето на ново съдържание и обмяната на опит е най-оптимално в подходяща учебна среда, се препоръчва да се използват активни методи за преподаване и учене. В таблицата по-долу предоставя общо предложение кой метод да бъде използван при представяне на учебното съдържание и очаквани резултати от учене (виж таблица 5). Обучителите трябва да адаптират горепосоченото според специфичните потребности на участниците в курса.

Раздел 1: Процесът на стареене на човек с интелектуално увреждане			
РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО	Обучителни часове	Педагогически материали	Методи за обучение*
<i>Дефиниция на стареене</i>	15 мин	PowerPoint презентации, описание на учебна дейност, работни листове/материали за рисуване и чертеж, допълнителна информация за учителя	Теоретично обучение, Практическо обучение, Учебна дейност-Описване на застаряващ човек, дискусия
<i>Стареене в обществото</i>	15 мин	PowerPoint презентации, описание на учебна дейност	Практическо обучение , Учебна дейност – твърдения относно стареенето, дискусия
<i>Дефиниция на ейджизма</i>	30 мин	Работен лист, описание на учебна дейност	Практическо обучение, Учебна дейност: Ейджизъм
<i>Теории относно стареенето</i>	30 мин	PowerPoint презентации, работен лист	Теоретично обучение Практическо обучение
<i>Актуални перспективи на стареенето</i>	30 мин	PowerPoint презентации	Теоретично обучение, лекция
<i>Застаряващ човек и социална дефиниция на стареенето</i>	20 мин	PowerPoint презентации, описание на Биопсихосоциален модел - BPS модела	Теоретично обучение Практическо обучение, дискусия, ролева игра
<i>Дефиниции за термините крехкост и устойчивост</i>	30 мин	PowerPoint презентации, описание на учебна дейност , интегрален концептуален модел за крехкост	Теоретично обучение Практическо обучение, Учебна дейност: Мечтите за бъдещето, дискусия
<i>Характеристики на умствените увреждания в обществото</i>	30 мин	PowerPoint презентации, постери, описание на учебна дейност , многоизмерният модел на човешкото функциониране	Практическо обучение, Учебна дейност: Казуси, дискусия
<i>Дефиниция на стар човек с интелектуално увреждане</i>	40 мин	PowerPoint презентации	Теоретично обучение, лекция

<i>Характеристики на стар човек с интелектуално увреждане в обществото</i>	60 мин	PowerPoint презентации, описание на учебна дейност	: Казуси, дискусия
Раздел 2: Въздействие на стареенето върху качеството на живот			
РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО	Обучителни часове	Педагогически материали	Методи за обучение
<i>Дефиниране на качество на живот</i>	30 мин	PowerPoint презентации, описания на учебна дейност, работни листи/материали	Теоретично обучение Практическо обучение Учебни дейности (1) Ключ и (2) Облак от думи
<i>Основни принципи на качеството на живот</i>	60 мин	PowerPoint презентации, описания на учебна дейности	Теоретично обучение Практическо обучение Учебни дейности (3) – (7)
<i>Качество на живот в областта на уврежданията</i>	60 мин	PowerPoint презентации; списък на 8те области на качеството на живот, Учебна дейност и работен лист	Теоретично обучение Практическо обучение Учебна дейност (8) Упражнение за разсъждение над качеството на живот
<i>Качество на живот и стар човек с интелектуално увреждане</i>	1 час	PowerPoint презентации, 9те области на качеството на живот; описания на учебна дейност	Теоретично обучение Практическо обучение Учебна дейност (9-15) упражнения за разсъждение върху областите на качеството на живот
Раздел 3: Методология за работа с стар човек с интелектуално увреждане/ СХИУ			
РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО	Обучителни часове	Педагогически материали	Методи за обучение*
<i>Планиране ориентирано към личността</i>	30 мин	PowerPoint презентации; описания на учебна дейност & работен лист 1	Теоретично обучение Практическо обучение Учебна дейност (1) „ориентирано към система“ срещу „ориентирано към клиент/потребител“
<i>Теоретична рамка за индивидуален план за подкрепа</i>	30 мин	PowerPoint презентации	Теоретично обучение
<i>Идентифициране и изясняване на желаните житейски преживявания и цели</i>	20 мин	PowerPoint презентации; описания на учебна дейност	Теоретично обучение Практическо обучение Учебна дейност (2) „ориентирано към система“ срещу „ориентирано към клиент/потребител“
<i>Картографиране на актуалното качество на</i>	4 часа	PowerPoint презентации,	Практическо обучение

<i>живот на стария човек с интелектуално увреждане</i>		дейности за качество на живот на стар човек с интелектуално увреждане, описание на дейността, работен лист	Учебна дейност (3) & (4) върху способности за оценка на качеството на живот на стар човек с интелектуално увреждане
<i>Идентифициране на надеждите и мечтите</i>	30 мин	PowerPoint презентации, дискусия „важно относно него и важно за него самия“, работен лист	Практическо обучение Учебна дейност 5 какво е важно за срещу какво е от значение за
<i>Потребности от подкрепа и дейности за подкрепа или-стратегии</i>	30 мин	PowerPoint презентации Фокусиране и преглед на потребностите от подкрепа и дейностите за подкрепа. Стратегии свързани с 8-те области на качеството на живот	Теоретично обучение Практическо обучение Учебна дейност (6) Подкрепа
<i>Група за подкрепа на стар човек с интелектуално увреждане</i>	10 мин	PowerPoint презентации Описание на учебна дейност & работен лист	Практическо обучение Учебна дейност (7) ‘Цикъл на взаимоотношенията
<i>Прилагане на индивидуален план за подкрепа за стар човек с интелектуално увреждане</i>	5 часа	Помагало Раздел II-IV :допълнителен материал за нива 6-8 на ЕКР	Теоретично обучение Практическо обучение
Раздел 4: “Моето ново остаряващо Аз” интерактивна обучителна платформа			
РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО	РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО	РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО	РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО
<i>Идентифициране на ИКТ способите и начини за ефективното им използване</i>	1 час	PowerPoint презентации	Теоретично обучение
<i>Независимо използване на платформата „ Моето ново стареещо/остаряващо АЗ“/ MNAM</i>	2 часа	PowerPoint презентации+ управление на платформата „ Моето ново стареещо АЗ“/ MNAM	Практическо обучение с използването на компютър и работа по двойки

Подходящо използване на платформата „Моето стареещо/остаряващо АЗ“/ MNAM	2 часа	Управление на платформата „Моето ново стареещо АЗ“/ MNAM + описания на учебна дейност	Работа в малки групи
--	--------	---	----------------------

Таблица 5: Напасване на методите за обучение и преподаване с методите на курса
*Описание на методите в Приложение 3

Реализирането на обучението включва също така и негова оценка на формата, като бърза обратна връзка от участниците и база за евентуално коригиране/напасване на самото обучение. Оценяването на обучителната програма е детайлно описано в следващата глава.

5. Как да се оценява обучителния курс: критерии и способности за оценка

За партньорите от TRIADE 2.0 е важно реализирането на образователни обучителни курсове, за да се оцени до каква степен това осъществено обучение е постигнало поставените си цели – високо качество на обучение и високо ниво на удовлетвореност от страна на участниците (обучители и обучаеми). На практика това означава предвиждането и предварителното залагане на механизми и способности за оценка на ефективността на курса. Наборът от способности за оценка включва разнообразни въпросници, форми за оценка, както и формуляри/форми за самооценка. Оценяваме посредством тези способности:

- Удовлетвореност на педагозите от обучителния курс, качество, професионална полезност, практическо приложение и устойчиво подобрене
- ЕКР: система за измерване на качеството на обучителните дейности адаптирана към планираните очаквани резултати
- Въздействие, качество и потенциал за трансфер на методологията за обучение
- Позитиви и удовлетворение от методологията преди и след оценката
- Предложения за подобрене след завършване курса за педагози

5.1. Въпросник за предварителна оценка

Оценяването на курса започва още преди самото обучение с анализ на потребностите от подходящото му приспособяване (виж Обучителен план, Приложение 2) и частта за подготвителната фаза на обучителния курс.

Базирайки се на оценката на раздела непосредствено след обучението, учителят може да приспособи учебната програма за предстоящата част.

5.2. Цялостна удовлетвореност и качество на учебните ресурси & методи

Използването на общ въпросник непосредствено след всяка раздел би дал много полезна обратна връзка, която от своя страна би била от значение за приспособяване на по-нататъшното ефективно приложение на обучението (виж Учебен план, Приложение 9).

5.3. Представяне на учителите

Учителите получават въпросник за оценка след приключването на курса с цел възможност за подобряване на учебната програма и актуализиране на бъдещото приложение на програмите. (виж Учебен план, Приложение 8)

5.4. Съдържание на раздела

Предложеният модел за оценка е структуриран както следва:

- Самооценка (виж Учебен план, Приложение 5)
- Оценка на знанията, уменията, компетенциите (виж Учебен план, Приложение 6)

Самооценката на уменията и компетенциите ще бъде прилагана преди започването на всеки учебен раздел. Целта на тази дейност е участниците в обучението да повишат информираността си относно вече притежаваните от тях в дадената област знания, умения и компетенции. Оценката също така ще бъде използвана като ориентир за адаптиране на учебния курс спрямо потребностите на участниците в него.

Получените знания, умения и компетенции ще бъдат оценени чрез теоретични тестове и практически задачи за всяка отделна част от курса, които ще са налични на Moodle classroom (платформа MNAM) (виж Учебен план, Приложение 6). Предложеното теоретично оценяване предвижда различни типове въпроси (затворени въпроси, както и от типа вярно/грешно, които позволяват оценяване на придобитите знания и умения). Практическата част включва отворени въпроси отнасящи се до теоретичните знания, и задачи (казуси) за оценяване на

придобитите компетенции, и това точно представя моделът за оценка, който ECVET промотира.

Теоретичният тест ще бъде оценяван автоматично (използвайки Moodle въпросници/тестове), докато практическите задачи ще бъдат оценявани от учителя. Препоръчва се практическите задачи да се реализират по двойки или в работни групи (хетерогенни нива на образование напр. социален работник и предоставящ грижа/болногледач) чрез предоставяне на портфолио. Работата в групи ще позволи на участниците да обменят опит и разсъждения, да дадат и получат партньорска подкрепа и така посланието за многообразен състав на целевата група участваща в обучението, ще бъде осмислено.

Критерии за оценка

За оценка на теоретичните знания всеки от въпросите носи определен брой точки. Ако 80% от точките са постигнати на теоретичния тест за всеки отделен раздел, това означава, че участникът/учащият е постигнал съответното ЕКР ниво (придобити знания и също така частични умения в съответствие с това помагало, част II, страници 10-15).

Практическите задачи могат да бъдат изпълнени като портфолио. Задачите могат да се изпълняват свободно (като се използва всеки вид помощ, могат също така да се изпълняват и по двойки и тн.). Обичайно са със срок за изпълнение от една-две седмици и трябва да бъдат качени в електронната учебна класна стая.

Задачите ще се оценяват от експерти използващи чеклистове за оценка за всеки отделен модул (Обучителен план, Приложение 6). Ако са покрити 50% от всеки раздел, това означава, че и ЕКР нивото също е постигнато.

5.5. Проследяване

Проследяването на резултати ще бъде направено 6 месеца след реализирането на обучителния курс с въпросник определящ оказаното от обучителния курс въздействие (виж Обучителен курс, Приложение 7).

6. Речник

ECVET рамка

Европейска система за кредити в професионалното образование и обучение/ (ECVET) е техническа рамка за трансфер, признаване и където е необходимо натрупване на индивидуални резултати от учене с цел постигане на желаната квалификация.

ЕКР рамка

Образователната рамка за квалификация/Education Qualification Framework (ЕКР) е всеобхващата рамка, която обединява квалификациите на различните страни-членки на ЕС .

Знания

Резултатът от асимилиране на информация чрез учене. Знанието е същността на фактите, принципите, теориите и практиките, които се отнасят до определена работна или учебна област.

Умения

Способността за прилагане на знанията и използването на ноу-хау за изпълняване на поставените задачи и разрешаване на проблеми.

Компетенции

Доказаната способност за използване на знанията, уменията и личните, социални и/или методологически способности в работни или учебни ситуации, както и в професионалното и личностно развитие.(Comission, 2018)

Преподаване

Чрез предоставяне на знания при обучаването на даден човек за извършване на конкретни дейности; чрез окуражаване и сенсibiliзиране на даден човек за придобиване на положителни качества; да се интерпретира и обяснява реалността и правилата в посока приемането им; да се работи в посока даден човек да придобие полезни знания.(Morano M. , 2013)

Учене

Чрез усвояване на знанията вие ще сте обучени за извършване на определена работа или дейности; обучение по професия, занаят; базирайки се на опита надграждане на определени позитивни характеристики; изучаване и придобиване на определени знания.

От андрагогическа гледна точка “ученето” е процес на промяна на поведението на базата на новополучена информация (уча от наученото) и опит (уча от преживяното). Процесът (учене) може да бъде съзнателен или неволен, планиран или случаен.

Анагогичен цикъл

Системата от процедури по подготовката и прилагането на дадено образование/обучение се нарича Анагогичен цикъл. Анагогичният цикъл се състои от:

- идентифициране на потребностите,
- планиране,
- програмиране,
- организиране,
- осъществяване,
- оценяване

Резултати от учене(CEDEFOP, 2017)

Статус на нивото на това какво учащият знае, разбира и е способен да извършва след приключване на учебния процес дефинирани от гледна точка на знания, умения и компетенции .

Терминология при резултати от учене (NCFHE, 2019)

Знания: Знанията се отнасят до разбиране на основна, фактическа и теоретична информация, която традиционно се асоциира с формалното учене, но би могла да бъде също придобита чрез не-формални форми на учене. Знанията и Разбирането трябва да включват следната информация: изчисляване, дефиниране, описание, очертаване, откриване, идентифициране, етиктиране, изреждане, съвпадане, назоваване, цитиране, припомняне, проследяване, разказване, писане.

Умения: Уменията включват четири компонента:

- Прилагане на Знанията и Разбирането (прилагане, практика, демонстриране, показване, планиране, проектиране, опериране, събиране, използване, конструиране, подготвяне, създаване, съставяне, подреждане).
- Комуникативни умения (писане, илюстриране, докладване, описание, дискутиране, обясняване, утвърждаване, назоваване, изразяване, преразглеждане, говорене, представяне, взаимодействие).
- Умения за преценка (избиране, преценяване, идентифициране, оценяване, анализиране, оценка, интерпретиране, отстояване, селектиране, сравняване, степенуване, измерване, предлагане, проучване, категоризиране).
- Умения за учене (оценяване на собственото учене, напредване, учене, предприемане на допълнителни обучения).

Компетенции: Автономност и Отговорност (сътрудничество, спазване на правила и инструкции, справяне, осигуряване, отговорност за, извършване на зададеното, насочване, супервизия, мониториране, опълномощаване, управление, създаване, произвеждане, представяне, съветване, преговаряне, лансиране).

Резултатите от учене могат да имат различни функции във ПОО системата, водещи до различни форми на оперативност.

Единица резултат от учене (ECVET, Geographical Mobility in Vocational Education and Training, Guidelines for describing units of learning outcomes , 2019)

Компонент от квалификация, съставен от съгласуван набор от знания, умения и компетенции, които могат да бъдат оценявани и валидирани/приемани.

Оценка на резултатите от учене (EACEA, 2019)

Методи и процеси използвани за установяване степента на усвоени определени знания, умения и компетенции от учащия.

Признаване на резултатите от учене (EACEA, 2019)

Процесът на атестиране на официално постигнатите резултати от учене чрез присъждане на звания или квалификации .

Валидиране на резултатите от учене (EACEA, 2019)

Процесът на потвърждаване постигането на съответни **резултати от учене** от учащия кореспондиращи на специфични необходими резултати, които могат да се явяват като изискване за придобиване на звание или квалификация.

Кредит за резултати от учене (EACEA, 2019)

Набор от резултати от учене придобити от даден човек, които могат да бъдат оценени и прибавени към дадена квалификация или трансферирани към други учебни програми или квалификации.

Квалификация (EACEA, 2019)

Формален резултат от оценката и процесът на валидиране, който е проведен от компетентна институция и определя, че даден човек е постигнал резултати от учене необходими за покриването на определени стандарти.

ECVET точки (ECVET, 2019)

Числово изражение на общата стойност на резултатите от учене в дадена квалификация и на относителната стойност на отделните части по отношение на квалификацията.

Цели на курса

Правилното прилагане на уроците в образователен контекст за възрастни започва с определянето на реалистични и постижими цели. На практика, когнитивните обучителни цели са свързани с умствена дейност и изграждане на умения, отразяващи различни степени на развитие на мисловния процес:

- Възпроизвеждане на знанията – фокусът е върху запаметяването на факти и терминология;
- Разбиране – учащите трябва да обяснят какво извършват, когато възпроизвеждат информация (например, подаване на команди чрез клавишни комбинации в Word);
- Приложение – веднъж разбрана и осъзната дадена концепция, то тя може да бъде обобщена от учащите чрез използване на основни принципи за прилагане на знанията ;
- Анализирание – разграничаване на отделни части (елементи) от дадено твърдение или операция и съотнасяне на компонентите едни към други;
- Синтезиране – “сглобяване” на различни понятия и елементи в нова различна форма (в едно цяло);
- Оценяване – оценяване стойността на дадена структура, аргумент, методи и тн с акцент на силните и слабите им страни и разграничаване на "за" и "против" /плюсове и минуси/.

7. Препратки и библиография

- 4MAT Group A/S. (2019). *http://www.4mat.eu/*. Retrieved from *http://www.4mat.eu/4mat-what-is-it.aspx*: *http://www.4mat.eu/4mat-what-is-it.aspx*
- CEDEFOP. (2017). Retrieved from *Defining, writing and applying learning outcomes, A European handbook*: *https://www.cedefop.europa.eu/files/4156_en.pdf*
- Comission, E. (2018). *ESCO*. Retrieved from *Competence*: *https://ec.europa.eu/esco/portal/escopedia/Competence*
- EACEA. (2019). *ECVET- technical specification, glossary*. Retrieved from *https://eacea.ec.europa.eu/sites/eacea-site/files/annex_1_ecvet.pdf*
- ECVET. (2019). Retrieved from *Geographical Mobility in Vocational Education and Training, Guidelines for describing units of learning outcomes* : *http://www.viaa.gov.lv/files/news/24389/guidelines_for_describing_units_of_lo.pdf*
- ECVET. (2019). *ECVET*. Retrieved from *ECVET POINTS*: *http://www.ecvet-toolkit.eu/glossary/ecvet-points*
- European parliament. (2009). *RECOMMENDATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the establishment of a European Credit System for Vocational Education and Training (ECVET)*. Retrieved from *RECOMMENDATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the establishment of a*

- European Credit System for Vocational Education and Training (ECVET): http://www.unica-network.eu/sites/default/files/recommendation_on_ECVET_12may-en08.pdf
- European Commission. (2019). *Learning Opportunities and Qualifications in Europe*. Retrieved from Descriptors defining levels in the European Qualifications Framework (EKP): <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
- European Commission. (n. k.). *Employment, Social Affairs & Inclusion*. Retrieved from European Skills/Competences, Qualifications and Occupations (ESCO): <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1326&langId=en>
- European Union Agency for Fundamental Rights. (2017). *Helping to make fundamental rights a reality for everyone in the European Union*. Retrieved from Fundamental Rights Report 2017: <https://fra.europa.eu/en/publication/2017/fundamental-rights-report-2017>
- Morano. (2019). Retrieved from http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/odrasli/Gradiva_ESS/ACS_Izobrazevanje/ACSIzobrazevanje_56Sodobni.pdf
- Morano, M. (2013). *Ministrstvo za izobraževanje*. Retrieved from Modern Approaches, Methods and Techniques in Adult Education: http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/odrasli/Gradiva_ESS/ACS_Izobrazevanje/ACSIzobrazevanje_56Sodobni.pdf
- NCFHE. (2019). <http://www.ecvet-projects.eu>. Retrieved from Vocational Education and Training (VET) Credit Conversion System, Manual for the Conversion of qualifications into the ECVET System: <http://www.ecvet-projects.eu/Documents/ECVET%20Conversion%20manual.pdf>
- Vanderbilt. (2019). *Center for Teaching*. Retrieved from Bloom`s Taxonomy: <https://cft.vanderbilt.edu/guides-subpages/blooms-taxonomy/>
- Wikipedia. (2019, June). *Wikipedia*. Retrieved from Caregiver: <https://en.wikipedia.org/wiki/Caregiver>

Leading Organisation:

Partners:

